

**PROGRAM I PLAN PRACY
SZKOLNEGO DORADCY
ZAWODOWEGO
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 105
W ŚWIDNICY
rok szkolny 2017/2018**

mgr Renata Jończyk

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

1. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

3. ZADANIA PROGRAMU

4. FORMY REALIZACJI

5. METODY PRACY

6. EFEKTY

7. PLAN DZIAŁAŃ

WSTĘP

Uczniowie kończący szkołę podstawową/gimnazjum stają przed wyborem szkoły oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu. Ważne jest zatem wyposażenie młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu.

Proponowane w programie działania pozwalają uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych –ważnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć młodzieży oraz rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia.

Zmiany na rynku pracy, pojawienie się nowych zawodów oraz istniejące bezrobocie wymaga od dzisiejszych absolwentów szkół planowania własnej kariery zawodowej, dużej mobilności i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

1. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU (czas i miejsce realizacji)

Program został opracowany przez doradcę zawodowego i realizowany jest wśród uczniów klas 2 i 3 gimnazjum oraz klas 7 szkoły podstawowej. Działania prowadzone w ramach orientacji zawodowej zaplanowane są na cały rok szkolny.

Zarówno w pierwszym jak i w drugim półroczu prowadzone będą warsztaty zawodoznawcze, na których uczniowie poznają:

- siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły
- młodzież zapozna się z zawodami istniejącymi na rynku pracy – uczniowie poznają jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania
- omawiane będą przeciwwskazania zdrowotne przy wyborze zawodu (stąd spotkanie z lekarzem medycyny pracy)
- organizowane będą wyjścia na dni otwarte do szkół ponadgimnazjalnych
- nauczyciele szkół średnich zapraszani będą na spotkania z młodzieżą (przedstawia

- oferty szkół, kierunki kształcenia, zasady naboru, zaprezentują foldery, ulotki, broszury, przedstawiają pokazy multimedialne)
- współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w organizowaniu działań zawodoznawczych (warsztaty prowadzone przez pracowników poradni)
- kierowanie niezdecydowanych uczniów co do wyboru przyszłego zawodu lub szkoły na badania preferencji zawodowych do poradni
- ankiety – test skłonności zawodowych, test zainteresowań
- warsztaty z młodzieżą prowadzone przez doradcę (zapoznanie z zasadami rekrutacji do szkół, kierunkami, terminem składania kwestionariuszy, rozdanie kart z terminami, omówienie punktacji za poszczególne przedmioty, poinformowanie o dokumentach, jakie są potrzebne do przyjęcia do szkoły)
- zapoznanie uczniów z elektronicznym naborem, podanie uczniom stron internetowych z informacjami o szkołach i zasadach rekrutacji.
- Działania zawarte w programie realizowane są przez doradcę zawodowego oraz nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 105 w Świdnicy w ramach:
- lekcji wychowawczych, lekcji przedmiotowych oraz wycieczek.
- Również działania zawodoznawcze realizowane są na dodatkowych spotkaniach prowadzonych przez specjalistów: doradców zawodowych pracujących w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, Klubie Pracy i Urzędu Pracy.

Program obejmuje następujące obszary działań:

- praca z klasą (zajęcia grupowe i indywidualne)
- spotkania z rodzicami
- praca z nauczycielami.

Program zawodoznawczy realizowany jest w 3 blokach tematycznych:

Zadaniem modułu I jest stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania swojej osobowości i odpowiedzi na pytania:

- a) Jakie są moje mocne i słabe strony?
- b) Co lubię w sobie najbardziej?
- c) Co mnie naprawdę pasjonuje?
- d) Jaki jest mój system wartości, zainteresowania i zdolności?

W module II uczniowie odpowiadają sobie na pytania:

- a) W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości?
- b) Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący?
- c) Co według mnie znaczy „dobra praca”? Jakie warunki musi spełniać taka praca?

W module III uczniowie powinni znaleźć odpowiedzi na pytania:

- a) Jaką wybrać szkołę?
- b) Czym kierować się przy wyborze szkoły?
- c) Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia?

2. CELE PROGRAMU

- 1) Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
- 2) Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy (aktywizacja zawodowa).
- 3) Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.
- 4) Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu.
- 5) Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy, o systemie szkolnictwa ponadgimnazjalnego.
- 6) Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.
- 7) Kształtowanie szacunku do pracy.
- 8) Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

3. ZADANIA PRZY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego.
- 2) Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół).
- 3) Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- 4) Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej.
- 5) Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy.
- 6) Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań

- szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami.
- 7) Współpraca z instytucjami wspierającymi Szkolny Ośrodek Karier:
 - 8) centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno –pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp.
 - 9) Organizowanie spotkań z pracodawcami, doradcami zawodowymi.
 - 10) Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.

4. FORMY REALIZACJI

- 1) Poradnictwo zawodowe w ramach **pracy z uczniami** obejmuje:
 - Poznawanie siebie, zawodów.
 - Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
 - Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
 - Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
 - Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
 - Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
 - Pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
 - Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych:
 - egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.

Moduł I

- Poznawanie słabych i mocnych stron:
 - ankiety i testy (uzdolnienia, temperament, cechy osobowości, zdolności)
- Jaki ja naprawdę jestem? Poznaj samego siebie – warsztaty.
- Moja przyszłość – kim chcę być? Preferencje zawodowe.

Moduł II

Poznawanie zawodów

- kwalifikacja zawodów
- czas i miejsce pracy
- źródła informacji o zawodach.

Moduł III

- Planowanie kariery zawodowej uwzględniającej :
 - zdolności i umiejętności,
 - zainteresowania

- osiągnięcia szkolne

- stan zdrowia.

- Lokalny rynek pracy – spotkania z doradcami zawodowymi PUP, KP i MCIZ.
- Możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego (dni otwarte w szkołach).

2) Praca z rodzicami dotyczy pedagogizacji oraz sfery informacyjnej. Zajęcia dla rodziców mają na celu udzielenie im pomocy w wyborze dalszej drogi kształcenia ich dzieci.

Praca z rodzicami obejmuje także:

- Zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.
- Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- Gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnozawodowej.

Moduł I

- Nawiązanie współpracy z rodzicami – zapoznanie z programem.
- „Poznaj swoje dziecko, jego potrzeby i zainteresowania” – omówienie ankiet podczas zebrań z rodzicami.

Moduł II

- Wskazówki dla rodziców pomocne w wyborze szkoły i zawodu dla swojego dziecka – rozmowa.

Moduł III

- Współpraca z rodzicami – informacje o realizacji programu.
- Informacje o szkołach i lokalnym rynku pracy – spotkanie z doradcą zawodowym, pracownikami PUP, KP i MCIZ.

3. Praca z nauczycielami obejmuje realizację programu i wspólne nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

- 1) Zapoznanie z programem
- 2) Diagnoza klasy
- 3) Wprowadzenie treści doradztwa do planów pracy
- 4) Pedagogizowanie rodziców podczas spotkań indywidualnych i zebraniach klasowych

5. METODY PRACY

- pogadanki
- warsztaty zawodoznawcze
- spotkania zawodowe
- ankiety
- konkursy
- rozmowa doradcza
- poradnictwo indywidualne i grupowe
- lekcje wychowawcze
- wycieczki do zakładów pracy
- szkolny punkt konsultacyjny
- testy

6. EFEKTY

- 1) Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży (uczniowie znają świat pracy, samodzielnie planują ścieżkę własnej kariery zawodowej, sprawnie poruszają się po rynku pracy)
- 2) Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci
- 3) Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców (klienci wiedzą gdzie szukać informacji na temat)
- 4) Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe
- 5) Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
- 6) Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

7. PLAN PRACY SZKOLNEGO DORADCY ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 105 W ŚWIDNICY NA ROK SZKOLNY 2017/2018

Działania	Termin realizacji	Liczba godzin	Uwagi
1. Promocja działań szkolnego doradcy zawodowego. Spotkanie informacyjne z dyrekcją, rada pedagogiczną, rodzicami i uczniami. Stworzenie miejsca informacji zawodowej na terenie szkoły i stała jego aktualizacja (gazetki tematyczne).	wrzesień cały rok	4	
2. Opracowanie Karty Indywidualnej Porady Ucznia oraz ankiety wstępnej dla uczniów oraz rodziców „Zapotrzebowanie na usługi szkolnego doradcy zawodowego”. Przygotowanie i wydruk dokumentów.	wrzesień	4	
3. Diagnoza oczekiwań uczniów oraz ich rodziców. Analiza ankiet, opracowanie wniosków.	wrzesień- październik	4	
4. Wyposażenie gabinetu szkolnego doradcy zawodowego w niezbędne materiały i pomoce (programy edukacyjne, literatura, przybory papiernicze, komputer, drukarka).	cały rok		
5. Utworzenie w szkolnej bibliotece Kącika Informacji Zawodowej. Gromadzenie materiałów dotyczących informacji zawodowej (prasa, informatory).	cały rok		
6. Przygotowanie zajęć warsztatowych dla poszczególnych grup-poziomów klas wg wcześniej ustalonych modułów.	październik	4	
7. Przygotowanie programu Ogólnopolskiego Tygodnia Karier. Zaproszenie gości z UP, KP, PPP. Przygotowanie prelekcji dla rodziców, warsztatów dla dzieci, konkursu międzyszkolnego.	październik	4	
8. Ogólnopolski Tydzień Karier w naszej szkole.	październik	10	
9. Przeprowadzenie zajęć warsztatowych w klasach VII, I i II gimnazjum mających na celu rozpoznanie uzdolnień, temperamentu, zdolności i cech osobowych ucznia. Określenie preferencji zawodowych gimnazjalistów.	cały rok	Kl. VII- 1x w miesiącu, kl. II i III- cały rok	
10. Udzielanie indywidualnych porad uczniom, rodzicom i wspieranie wychowawców w orientacji zawodowej uczniów.	cały rok	2 godz. tygodniowo	
11. Przygotowanie spotkania uczniów z absolwentami lub lokalnymi biznesmenami, którzy osiągnęli sukces.	listopad	2	
12. Spotkania uczniów kl. III z absolwentami lub lokalnymi biznesmenami- ludźmi sukcesu.	listopad, marzec	6	
13. Przygotowanie zajęć warsztatowych dla uczniów kl. II i III arkusza ewaluacji.	grudzień	2	
14. Przygotowanie spotkania uczniów kl. III z pracownikiem UP-rynek pracy w Świdnicy i okolicy.	grudzień	2	
15. Organizacja i spotkania uczniów kl. III z pracownikiem UP.	styczeń	6	
16. Spotkania warsztatowe z uczniami klas. II. Klasyfikacja zawodów, czas i miejsce racy- specyfika, źródła informacji o zawodach.	luty, maj	40	
17. Spotkania warsztatowe z uczniami klas III. Zdolności, umiejętności i zainteresowania a osiągnięcia szkolne i stan zdrowia. Testy zawodoznawcze.	cały rok	60	

18. Spotkania z pracownikiem Klubu Pracy- Zawody przyszłości.	luty	6	
19. Przygotowanie spotkania informacyjnego dla rodziców uczniów klas III- „Przed wyborem szkoły ponadgimnazjalnej. Moje czy ich wybory? Wpływ rodziców na decyzje dzieci.	marzec/ kwiecień	2	
20. Spotkanie z lekarzem medycyny pracy- Stan zdrowia a wybór zawodu. Czy mają coś wspólnego?	marzec	4	
21. Spotkanie z rodzicami. Świadomy wybór – dobry wybór.	kwiecień	2	
22. Wyjście na Targi Gimnazjalne.	kwiecień	4	
23. Udział w miejskim projekcie „Zostańcie z nami”	cały rok	30-50	
24. Wyjścia grupowe na dni otwarte do szkół ponadgimnazjalnych. Współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi.	marzec- maj	20 10	
25. Opieka nad uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce (np. dysleksja, dyskalkulia).	cały rok		
26. Opieka indywidualna nad uczniami o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych.	cały rok		
27. Wzbogacenie warsztatu pracy szkolnego doradcy zawodowego i gromadzenie materiałów metodyczno- dydaktycznych.	cały rok		
28. Stała współpraca z wychowawcami w zależności od potrzeb i pomoc w prowadzeniu zajęć wychowawczych, także GDDW.	cały rok		
29. Stała współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym.	cały rok		
30. Współpraca z dyrektorem szkoły w zakresie promocji szkoły w środowisku.	cały rok		